

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М.П. ДРАГОМАНОВА  
ГО «УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПЕДАГОГІВ І ПСИХОЛОГІВ ПОЧАТКОВОЇ,  
ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»



---

**«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ:  
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ»**

---

**ЗБІРНИК ТЕЗ**  
**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОГО ONLINE-МАРАФОНУ**  
**27 – 29 вересня 2022 року**



**Київ**  
**2022**

УДК 373.2:7.038.6]:001.895(4)

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ: Збірник тез Міжнародного online-марафону вітчизняних і зарубіжних дослідників, науковців, освітян, здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, педагогів-практиків (27-29 вересня 2022 року, м. Київ, Україна). Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2022. 208 с.

Видання містить матеріали, що покладені в основу доповідей, повідомлень, аналітичних оглядів вітчизняних і зарубіжних дослідників, представників наукових шкіл, здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, освітян, педагогів-практиків та усіх інших, зацікавлених у висвітленій проблематиці під час роботи Міжнародного online-марафону «Дошкільна освіта в епоху постмодернізму: європейський досвід, інноваційні практики», який відбувся 27-29 вересня 2022 року на честь відзначення Всесвітнього дня дошкілля.

Матеріали Збірника можуть бути корисними науково-педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти та наукових ступенів, які здійснюють дослідження в межах відповідних напрямів, педагогам-практикам закладів дошкільної освіти та усім тим, хто цікавиться європейським досвідом та інноваційними практиками в зарубіжних країнах.

**Редакційна колегія:**

**Цветкова Г.Г.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова (голова)

**Шулигіна Раїса Андріївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

**Довбня Софія Олегівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

**Шелепко Галина Володимирівна**, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

**Адреса редакційної колегії:**

01601, м. Київ, вул. Тургенєвська, 8/14

Телефон : (044) 484-63-94

Кафедра педагогіки і психології дошкільної освіти

E-mail: 2016\_9379992@ukr.net

**Відповідальний за випуск:**

**Шулигіна Р.А.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Усі матеріали друкуються мовою оригіналу в авторській редакції.  
Автори несуть відповідальність за фактичний (добросесний і коректний) виклад поданих у тезах даних

УДК 373.2:7.038.6]:001.895(4)

2. Формування здорового способу життя : навч. посіб. для слухачів курсів підвищ. кваліфікації / О. Яременко, О. Вакуленко, Л. Жаліло та ін. Київ: Укр. Інститут соціальних досліджень, 2000. 232 с.

3. Ємчик О. Г. Вплив комплексного використання здоров'язбережувальних педагогічних технологій в закладі дошкільної освіти на адаптацію дитини до школи. *Інноваційні технології в дошкільній освіті*: Збірник наукових статей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, м. Переяслав-Хмельницький, 28–29 квітня 2020 р. / за заг. ред. Л.О. Калмикової, Н.В. Гавриш. Переяслав-Хмельницький. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2020. С. 61-64.

**Поліщук К. М.**

*старший викладач*

*кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти*

*Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,*

*м. Київ, Україна*

## **ОСВІТНІЙ ХАБ ЯК ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНА ФОРМА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА» ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Постановка проблеми.** Практична підготовка студентів закладів вищої освіти є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм для всіх освітніх ступенів. У період довготривалих карантинних обмежень та воєнного стану в країні традиційні форми організації педагогічної практики зазнали суттєвих трансформацій.

**Аналіз досліджень і публікацій.** Розробка проблеми модернізації змісту загальнотеоретичної та практичної підготовки різних аспектів фахового становлення майбутніх вихователів ЗДО представлена в працях Л. Артемової, Г. Беленької, О. Богініч, А. Богуш, З. Борисової, С. Довбні, Л. Загородньої, Н. Денисенко, Є. Карпової, К. Крутій, О. Кононко, Н. Кот, Н. Левінець, І. Луценко, М. Машовець, І. Мордоус, Т. Поніманської, Г. Сухорукової, Г. Цветкової, Р. Шулигіної та ін.

**Метою дослідження** є аналіз можливостей використання Освітнього хабу як однієї з форм підготовки студентів спеціальності «Дошкільна освіта» до професійної діяльності.

**Виклад основного матеріалу.** Довготривалі карантинні обмеження суттєво вплинули на організацію освітнього процесу в закладах освіти. Студенти ЗВО та учні шкіл продовжили навчання у дистанційному, а пізніше і у змішаному форматі. Заклади дошкільної освіти (далі – ЗДО) у переважній більшості працювали з дотриманням усіх карантинних вимог. Відповідно до них відвідування приміщень ЗДО батьками та іншими особами, крім працівників заборонено [2]. Ці фактори, у поєднанні з кардинальними змінами у житті суспільства, позначилися на практичній підготовці студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Зокрема, практика студентів усіх курсів змінила свій формат на дистанційний. Дистанційне проходження практики передбачало виконання її основних завдань з використанням сучасних інноваційних технологій. Студенти здійснювали аналіз інформації про впровадження освітніх інновацій у роботі з дітьми представлений на сайтах ЗДО, управлінь освіти, інклюзивно-ресурсних центрів, Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, МОН України. Цінним для вивчення практики роботи освітніх закладів стали відео занять, режимних моментів, різних форм корекційно-розвивальної роботи, історій окремих родин, які діляться власним досвідом «входження» в інклюзивне освітнє середовище розташованих на сайтах ЗДО, в соціальних мережах, YouTube тощо [1; 3].

З початком повномасштабних військових дій на території України освітній процес був тимчасово призупинений і відновився завдяки діяльності Освітніх хабів. Одним з них став Освітній хаб НПУ, створений на базі педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Викладачі та студенти педагогічного закладу вищої освіти проводили дистанційні заняття для дітей переселенців та дітей, що знаходяться в особливих умовах і не мають змоги навчатися у своєму класі, з використанням інноваційних методик, сучасних педагогічних технологій, долучаючи психологів для роботи з дітьми різного віку та їх батьками [1]. Для студентів та викладачів спеціальності «Дошкільна освіта» Освітній хаб, як волонтерська ініціатива НПУ, стали можливістю здобуття нового практичного

досвіду в непередбачуваних умовах. Робота Освітнього хабу НПУ з дітьми дошкільного віку передбачала проведення студентами старших курсів двічі на тиждень інтегрованих онлайн занять у форматі живого спілкування. До них можна було долучитися за постійним посиланням, представленим на сайтах та телеграм каналах педагогічного факультету і кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти. В умовах Освітнього хабу у студентів з'явилась можливість проходження практики в активній формі. Для студентів старших курсів процес методичної підготовки до занять, тестування свого технічного забезпечення і пошуку оптимальних форм взаємодії з учасниками освітнього процесу завершувався проведенням онлайн занять. Спілкування з групою дітей дошкільного віку в реальному часі дозволило спробувати себе в ролі вихователя ЗДО, який виступає організатором (а не лише спостерігачем) різних видів активності. Майбутні вихователі мали змогу побачити результати своєї підготовки і оцінити ефективність обраних методів і прийомів роботи з дітьми. Присутність елемента несподіванки, зумовлена зовнішніми обставинами сприяла формуванню уміння швидко орієнтуватися в ситуації та реагувати на неї відповідно до умов. Здійснити аналіз проведених занять могли студенти молодших курсів, які долучались до їх перегляду в межах виконання завдань своєї практики. Це дозволило їм побачити «живі» заняття з дітьми дошкільного віку та зробити висновки щодо особливостей реалізації в практику теоретичного матеріалу.

**Висновки та перспективи подальших пошуків.** В умовах сьогодення Освітній хаб став ефективною практико-орієнтованою формою підготовки студентів до професійної діяльності, оскільки дозволив забезпечити безпечні організаційні умови проходження практики, оптимальну реалізацію найдосконаліших методів і прийомів роботи в конкретних умовах.

**Список використаних джерел:**

1. Освітній хаб драгомановців: навчання й підтримка дітей у воєнний час. URL: <https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/osvitniy-hab-dragomanovciv-navchannya-y-pidtrimka-ditey-u-vo-nniy-chas>
2. Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах дошкільної освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Постанова від 25 серпня 2021 р. №8. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya->

[protiepidemichnih-zahodiv-u-zakladah-doshkilnoyi-osviti-na-period-karantinu-u-zvyazku-poshirennyam-koronavirusnoyi-hvorob-covid-19](https://pf.npu.edu.ua/images/Programy)

3. Робоча програма з виробничої практики зі спеціалізації / виробничої практики для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на 2019/2020 н.р. URL: <https://pf.npu.edu.ua/images/Programy>

**Пономаренко А. А.**

*здобувач вищої освіти II магістерського рівня  
спеціальності «Дошкільна освіта»*

*Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,  
м. Київ, Україна*

**Науковий керівник: Падалка О. С.**

*доктор педагогічних наук, професор,*

*член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри економіки освіти  
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,  
м. Київ, Україна*

## **ГОТОВНІСТЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ**

**Постановка проблеми.** Особливого значення в умовах модернізації освіти набуває проблема дошкільної освіти, ядром якої є готовність дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі. Підготовка дітей до навчання у школі завжди була важливим педагогічним завданням закладів дошкільної освіти. Доцільним є коригування застосування педагогічних умов організації системи дошкільної освіти щодо забезпечення комплексної готовності дітей до навчання у школі, як запоруки успішного навчання.

**Аналіз досліджень і публікацій.** У працях А. Богущ, Н. Бібик, Т. Піроженко, К. Прищепи та ін., досліджено проблему підготовки дитини старшого дошкільного віку до шкільного навчання, а також звернено увагу на перевантаження дитини, яке має негативні наслідки на її розвиток.

**Метою дослідження** є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі.